

Bilag til Dramatikværket (samlet).

Bilag 1. Ansøgning af 11. maj 2009

Hermed søges om midler til en fortsættelse af projektet Dramatikværket

Dramatikværket har nu gennemført et succesfuldt pilotprojekt (støttet af Region Midtjylland med 150.000 kr.), hvor dramatikeren Sally Altschuler i samspil med et hold børn fra Filurens Teaterskole for Børn udviklede og skrev stykke Mand over bord. Dette stykke blev i marts 2009 sat op i to forestillingsversioner af børn fra Filurens Teaterskole for Børn.

I gennemførelsen af pilotprojektet har Dramatikværket indhentet erfaringer og viden om det at udvikle og skrive dramatik til børn og unge. Denne viden og erfaring er vi nu klar til at videreføre og drage nytte af i Dramatikværkets næste fase.

Næste skridt i projektet er Dramatikværkets Første Runde, hvor dramatikerne Line Knutzon og Lenemarie Olsen i samspil med hver deres gruppe af børn/unge udvikler og skriver hvert deres stykke af 45 min. varighed samt at der oversættes et stykke fra det engelske projekt NT Connections.

Line Knutzon skriver et stykke til målgruppen 14 – 18 år og til hendes tekstudviklingsforløb knyttes et hold elever fra Filurens Teaterskole.

Lenemarie Olsen skriver til de 9 – 13 årige og hendes tekstudviklingsforløb gennemføres i et samarbejde med en eller to børneteatergrupper/hold fra andet sted i Region Midtjylland.

Når de tre stykker (Line Knutzons, Lenemarie Olsens og det oversatte stykke) er udviklet og forligger som manuskripter, videregives de til de børne-/ungdomsteatergrupper i Region Midtjylland, der ønsker at deltage i Dramatikværket med deres egen opsætning af et af stykkerne. Efter at have opført stykkerne i deres lokale regi samles alle i januar 2011 til en festival, hvor man viser forestillingerne for hinanden og andre interesserede.

Seks børne-/ungdomsteatergrupper fra Region Midtjylland har allerede tilkendegivet, at de er interesserede i at deltage i Dramatikværket (se projektbeskrivelsen for navneangivelse af disse grupper/skoler).

Dramatikværket har også under pilotprojektet taget initiativ til dannelsen af et regionalt børne- og ungdomsteaternetværk. 35 – 40 personer, der arbejder med at lave teater med børn og unge i Region Midtjylland, har allerede engageret sig i dette netværk. Næste netværkstræf afholdes d. 14. juni på Viborg Dramaskole.

Dramatikværket er således klar til at iværksætte projektets næste fase og søger Region Midtjyllands Kulturudviklingsmidler om 375.000 kr. til gennemførelsen af Dramatikværkets Første Runde, der afvikles i perioden september 2009 til februar 2011. Første Runde har et samlet budget på 824.000 kr.

Jævnfør udviklingsplanen i projektbeskrivelsen forventes Dramatikværkets Anden Runde påbegyndt september 2010. Til Anden Runde budgetteres der med 400.000 kr. i støtte fra Region Midtjyllands kulturudviklingsmidler. Det samlede budget for Dramatikværkets Anden Runde er 1.085.000 kr.

Vedlagte bilag:

1. Projektbeskrivelse: DramatikVærket – nyskrevet dramatik til børn og unge.
2. Beskrivelse af tekstudviklingsforløb med Line Knutzon og Lenemarie Olsen.
3. Invitation og program for DramatikVærks/netværksdag d. 22. marts 2009.
4. Budget og finansieringsplan for DramatikVærkets Første og Anden Runde.
5. Værksliste Line Knutzon og Lenemarie Olsen samt CV. projektleder Malene Hedetoft.
6. Foreløbig regnskabsstatus for DramatikVærkets Pilotprojekt.

For yderlig information om projektet kontakt projektleder Malene Hedetoft på mh@filuren.dk eller tlf. 30264339.

Med venlig hilsen

Malene Hedetoft
Projektleder for DramatikVærket.

Bilag 2. Projektbeskrivelse

DramatikVærket - nyskrevet dramatik til børn og unge

DramatikVærket er et nyskabende projekt udviklet på Filuren under Teaterskolen for Børn, den teaterpædagogiske afdeling ved teatret. DramatikVærket er et projekt med langtrækkende perspektiver for børn og unge i såvel Århus kommune, Region Midtjylland og i resten af landet.

DramatikVærket formål:

- *At få professionelle dramatikere og forfattere til at udvikle og skrive dramatik, der skrives til at skulle spilles af børn og unge (9 -19 år). Dramatik, der både i sprog, form og tematik udfordrer og fanger børn og unge.*
- *At få de nyskrevne stykker udgivet.*
- *At etablere et deltagernetværk af børne- og ungdomsteatergrupper, der opfører de nyskrevne stykker. Samt samle disse forestillinger til festivals, hvor de deltagende børn og unge oplever hinandens kunstneriske udtryk indenfor et professionelt teaters fysiske rammer.*
- *At arbejde for at give børn og unge mulighed for selv at prøve kræfter med at skrive dramatik. Via kurser og professionel vejledning støtte og stimulere kommende dramatikertalenter blandt de unge. Mødet med godt skrevet dramatik er en forudsætning for, at lysten til selv at skrive opstår hos de unge.*

Overordnet vil DramatikVærket gerne bidrage med en indsats, som kan være med til at løfte og højne kvaliteten af arbejdet med børn/unge og teater.

Hvorfor Dramatikværket:

- DramatikVærket vil være et kraftværk for skabelsen af ny dansk børne- og ungdomsdramatik. Dramatik der møder børn og unge i øjenhøjde, men som i kraft af sin kunstneriske kvalitet også skaber et udfordrende og berigende møde mellem børn og unge og den gode tekst.
- I mødet mellem børn og unge og den gode dramatiske tekst skabes der rum for både kunstnerisk og sproglig/litterær udvikling og dannelse. At gestalte en karakter på scenen kræver forståelse for tekstens æstetik, sprog og fortælleform. At lade børn og unge arbejde med den gode dramatiske tekst er at skabe rum for, at de på en legende praktisk måde udvikler både deres kunstneriske, sproglige og litterære bevidsthed.
- Mange børn og unge prøver kræfter med at spille teater, men der mangler i dag gode kvalitative skuespil, de kan kaste sig over. Disse skuespil vil DramatikVærket levere.

Baggrunden for DramatikVærket:

DramatikVærket er en naturlig videreudvikling af Filurens Teaterskolen for Børn og er inspireret dels af det engelske *National Theatre new connections* (<http://www.nationaltheatre.org.uk/newconnections>) og dels af det norske *Den Unge Scene* (<http://www.dus.as>).

- *Vi er nu nået dertil i Teaterskolens udvikling, hvor vi har dygtige og videregående elever. Disse elever vil vi gerne kunne tilbyde et godt materiale at arbejde med i form af gode tekster. Vi oplever, at børnene "vokser", når de møder professionelle udfordringer, og sådanne vil vi gerne give dem flere af. Vi tror på, at det udvikler dem som mennesker og skaber et kunstnerisk fundament i dem hver især.*

Behovet for god dramatik af et højt kunstnerisk niveau står vi ikke alene med på Filurens Teaterskole for børn. Der er en generel mangel på gode kvalitetstekster, der kan sættes op med børn og unge. Professionelt skrevet dramatik til og for børn og unge vil gøre det lettere ude i den enkelte børne- /ungdomsgruppe at skabe spændende, vedkommende kvalitetsforestillinger. En god tekst som udgangspunkt løfter den endelige forestilling. Dannelsen af et netværk af børne- og ungdomsteatergrupper, der uropfører stykkerne, vil sikre, at de nyskrevne skuespil kommer ud til grupperne, og er derfor en vital del af projektet.

- *National Theatre new connections har eksisteret i 13 år og bestiller hvert år 10 nye skuespil til målgruppen unge mellem 11 og 19 år hos nogle af verdens bedste dramatikere. Gennem årene har bla. Jon Fosse, Mark Ravenhill (*Shopping and Fucking*) og Henning Mankell skrevet for NT Connections. Den Unge Scene (DUS) startede i 2003 og er nu i gang med sin 3. runde af nyskrevne stykker for unge mellem 13 og 19 år. DUS er kommet på det norske statsbudget fra 2008. Det er oplagt for DramatikVærket at blande de nyskrevne danske stykker med oversættelser af stykker fra det engelske og det norske projekt ligesom et samarbejde om på sigt at udveksle forestillinger i et festivalsregi er interessant.*

En 3 ½-årig udviklingsplan for DramatikVærket:

Sep. 2008 – maj 2009: Pilotprojekt - er gennemført:

- Dramatiker og børnebogsforfatter Sally Altschuler skriver et stykke af ca. 20 minutters varighed, som iscenesættes og vises af to hold fra Filurens Teaterskole for Børn.
- Stykket udvikles i et samarbejde mellem henholdsvis dramatiker, et hold elever fra Filurens Teaterskole for børn, deres underviser/iscenesætteren og DramatikVærkets dramaturg/projektleder.
- Pilotprojektet bruges til at oparbejde viden og erfaring i en dansk kontekst om det særlige ved at skrive dramatik møntet på at skulle spilles af børn og unge. Pilotprojektet har fokus på aldersgruppen 10 –13 år.
- Sideløbende med tekstudviklingen har projektlederen til opgave at varetage forberedelsen af DramatikVærkets videreførelse.

Sep. 2009 – feb. 2011: Første Runde:

- Dramatikerne Line Knutzon og Lenemarie Olsen udvikler og skriver hvert et skuespil af max. 45 minutters varighed.
- Det ene stykke skrives til aldersgruppen 9 -13 år, det andet til aldersgruppen 14-19 år.
- Et skuespil oversættes fra det engelske eller norske projekt.
- DramatikVærket stiller dramaturgisk bistand og et tekstudviklingsforum i form af et børne-/ungdomsteaterhold til rådighed for hver af dramatikerne. Dette udviklingsforum giver dramatikerne mulighed for løbende i skriveprocessen at afprøve deres ideer og deres tekst på målgruppen.
- Der dannes et børne-/ungdomsteatergruppenetværk bestående af børne- og ungdomsteatergrupper (det være sig eksisterende børneteater-/dramaskoler, etablerede børne-/ungdomsteatergrupper, teaterefterskoler, eller skoler med særligt fokus på teater), der ønsker at deltage i projektet med en opførelse af en af de nye tekster. I første runde sættes der på et netværk med Region Midtjylland som geografisk perspektiv. Der arbejdes på at gøre dette netværk til et vigtigt forum for videns- og erfaringsdeling grupperne imellem og til en vigtig kilde til inspirerende faglig inputs i arbejdet med børn og unge og teater.

- I maj 2010 ligger stykkerne færdige og de deltagende børne-/ungdomsteatergrupper præsenteres for teksterne
- Sep. 2010, DramatikVærket afholder inspirationsseminar for ledere, undervisere og instruktører af de deltagende børne-/ungdomsteatergrupper. Her mødes man med dramatikere og får fagligt input fra en professionel instruktør og en professionel scenograf. I iscenesættelsesperioden frem til januar 2011 har de deltagende grupper mulighed for at søge konsulentbistand ved Filurens stab af professionelle teaterfolk.
- De nyproducerede forestillinger samles til en festival, der afholdes på Filuren januar 2011.
- Stykkerne forventes udgivet i samarbejde med forlaget Drama.

Sep. 2010 – feb. 2012: Anden Runde:

- I denne runde bestilles og udvikles der 4 nye danske skuespil af 45 minutters varighed. DramatikVærket stiller dramaturgisk bistand og et børne-/ungdoms udviklingsforum til rådighed for dramatikere.
- Et skuespil oversættes fra det engelske eller norske projekt.
- Netværket af børne- og ungdomsteatergrupper, der uropfører stykkerne, udvides til at rumme flere grupper. Geografisk har netværket stadig primært fokus på Region Midtjylland, men børne-/ungdomsteatergrupper fra andre steder i landet kan også deltage.
- Der arrangeres inspirationsseminar for de deltagende børne-/ungdomsteatergruppers undervisere og instruktører.
- Der arbejdes forsat med at sikre professionel bistand og rådgivning til de deltagende grupper, og på at udvikle børne-/ungdomsteatergruppenetværket til et inspirerende forum, der fremmer videns- og erfaringsudveksling deltagergrupperne imellem.
- Der etableres samarbejde med partnere evt. i form af andre professionelle teatre, der påtager sig at arrangere lokale festivals for de deltagende børne- og ungdomsteatergrupper i deres geografiske område.
- Der arrangeres en landsfestival, hvor produktioner fra hele landet inviteres til at spille.
- Teksterne forventes udgivet i samarbejde med forlaget Drama.
- Ambitionen er at forankre DramatikVærket med henblik på at gøre ordningen permanent, såfremt der kan findes økonomi til det.

Hvor står DramatikVærket nu?

DramatikVærket har i perioden september 2008 til juni 2009 gennemført et succesfuldt pilotprojektet.

- Dramatiker og børnebogsforfatter Sally Altschuler i samspil med et hold elever fra Filurens Teaterskole (9 – 13 år) udviklet og skrevet stykket *Mand over bord*. Et stykke af ca. 20 min. varighed, som i marts 2009 blev opførte af børnene i to forskellige opsætninger i Filurens teatersal.

Det er blevet til et stykke om en gruppe venner, der beslutter sig for at drille en gammel spritter ved at forskrække ham med et spøgelse. Umiddelbart synes dette bare at være en noget grov drengestreg, men som stykket skrider frem, viser det sig, at der for en af drengene er meget mere på spil end bare en drengestreg - spritteren er nemlig hans far.

Det har været fantastisk at opleve, hvordan dette udviklings- og iscenesættelsesforløb ikke bare har handlet om teater, men i lige så høj grad har handlet om sprog, og om hvad ord og sprog kan. Hvad ligger der under en replik? Mener en karakter, det han siger, eller ligger der en undertekst gemt, som skal fanges før replikskiftet forstås? Hvordan og med hvilke midler fortælles historien? Hvordan er stykket bygget op? Hvordan er dets dramaturgi? Og hvad gør det ved den måde, publikum oplever stykket på? Teaterarbejdet og erfaringer med tekstforståelse er således gået hånd i hånd i processen med børnene. Det har ført til mange spændende samtaler såvel om teatret som medie som om sprog både som kommunikativ og æstetisk størrelse.

Oftest når man laver teater med børn og unge, udvikler man som teaterpædagog en forestilling i samspil med deltagerne. Denne proces kan være både god og spændende, men ved at tilføje et professionelt

skrevet stykke har vi erfaret, at processen får andre og nye læringsperspektiver. Det er en anden teaterfaglig udfordring at skulle gestalte en rolle skrevet af en anden end at spille en rolle skabt af ens egen fantasi. Det udfordrer evnen til at indleve sig i noget, der måske ikke ligger én lige for og kræver samtidig forståelse for både tekstens æstetik, sprog og fortælleform.

At møde den professionelle dramatiker, opleve at blive inddraget i dramatikerens skabende proces og få chancen for, når stykket er skrevet, at prøve kræfter med opsætningen af et stykke professionelt skrevet dramatik. Dramatik som vel at mærke er skrevet, så det matcher ens egen alder og tid, har vist sig at være med til at skærpe deltagernes interesse og engagement for processen og produktet.

- I forberedelserne af videreførelsen af DramatikVærket er følgende resultater opnået:
 - Der er indgået aftale med dramatikerne Line Knutzon (senest aktuel med stykket Håndværkerne på Det kongelige Teater og Guitaristernes jul på Øster Gasværk) og Lenemarie Olsen (uddannet 2001 på Dramatikeruddannelsen ved Århus Teater). De vil hver udvikle og skrive et stykke til DramatikVærkets næste fase, (se bilag 2 for beskrivelse af de to planlagte tekstudviklingsforløb).
 - Der er etableret samarbejde med Region Midtjylland om, at DramatikVærket indgår som en af regionens strategiske indsatser på kulturområdet. Region Midtjylland støtter DramatikVærkets pilotprojektet med 150.000 kr. og med det etablerede samarbejde er det en klar forhåbning, at regionen vil støtte DramatikVærket frem til 2012 med deres kulturudviklingsmidler.
 - Der er d. 22. marts 2009 afholdt en DramatikVærks/netværksdag på Filuren. En dag hvor alle, der arbejder med børn og ung og teater i Region Midtjylland, var inviteret. På dagen blev pilotprojektets to forestillingervisioner af stykket *Mand over bord* vist, DramatikVærket fremtids visioner præsenteret, og første skridt i dannelsen af et regionalt børne- og ungdomsteaternetværk blev taget. Der deltog 35 voksne på dagen samt 24 børn og unge, som arbejdede i praktiske teaterworkshops mens de voksne snakkede (se vedlagte invitation og program for dagen – bilag 3). Entusiasmen og interessen for såvel DramatikVærket som for dannelsen af et regionalt børne-/ungdomsteaternetværk viste sig at være stor. Dagen mundede ud i dels tilkendegivelser om interesse for at deltage i DramatikVærket dels dannelse af to arbejdsgrupper og fastsættelsen af et nyt netværksstræf på Viborg Dramaskolen i juni 2009. Tankerne for samspillet mellem DramatikVærket og det regionale børne-/ungdomsteatergruppenetværk er: At DramatikVærket indgår som en aktiv og drivende part ved at iværksætte aktiviteter som grupperne fra netværket kan deltage i. At DramatikVærket virker som et samlingspunkt for netværket. At DramatikVærkets projektleder fungerer som aktiv supporter og sparringspartner for andre, der skaber aktiviteter i netværket, dette ikke mindst ved at formidle kontakt mellem parter, der kan have gavn og udbytte af at samarbejde med hinanden. At der arbejdes på, at det regionale netværk efterhånden selv tager ejerskab for netværket, så det bliver bæredygtigt i sig selv.
 - 6 børne-/ungdomsteatergrupper har allerede nu meldt, at de er interesserede i at deltage med en egen opsætning af et af de nyskrevne skuespil i DramatikVærkets næste fase - *Første Runde*.
 - Der er dannet en styregruppe for DramatikVærket bestående af følgende medlemmer: Astrid Guldhammer (Børnekulturhuset i Århus), Bente Pedersen (Børnekulturformidler), Sune Sørensen (leder af Filurens Teaterskole for Børn), Claus Reiche (Kulturprinsen i Viborg), og desuden er der en forespørgsel om deltagelse i styregruppen ude ved Janek Szatkowski, lektor i Dramaturgi ved Århus Universitet.

- Der er etableret samarbejde med Dramatikeruddannelsen ved Århus Teater. Et samarbejde hvor Dramatikeruddannelsens elever som børneteaterprojekt på deres 3. år udvikler og skriver små stykker, der skal spilles af børn og unge.
- Der er planlagt et weekend dramatikskrivningskursus for unge i alderen 13 – 16 år af 20 timers varighed. Kurset afholdes i efteråret 2009 med Line Knutzon som underviser og udbydes som kursustilbud i det nystartede regionale børne-/ungdomsteatergruppe netværk (Kurset gennemføres med midler fra Læselystprogrammet).

Samarbejdspartnere:

- Børnekulturhuset, Århus.
- Region Midtjylland.
- Kulturprinsen Børnekulturens udviklingscenter, Viborg ved Claus Reiche.
- DATS/Forlaget Drama: DATS – Landforeningen for dramatisk virksomhed i samarbejde med Forlaget DRAMA har vist interesse for at udgive manuskripter, der bliver et resultat af projektet. Ønskes videre informationer om denne del af ansøgningen venligst kontakt: Maria Rosenhjerte, børne- og ungdomsteaterkonsulent, 86 34 20 57, rosenhjerte@dats.dk.
- Dramatikeruddannelsen ved Århus Teater.
- Det nydannede regionale børne-/ungdomsteaternetværk med foreløbigt ca. 35 involverede

Grupper / scener / skoler der har udtrykt interesse for at deltage i DramatikVærket med egne opsætninger af de nyskrevne stykker:

- SPLYF - amatørteaterforening i Herning med sit primære fokus på teater med unge.
- Kastali'a – Vestenvindens teaterskole for børn i Randers.
- Viborg Dramaskole
- Vostrup Efterskole - teaterefterskole
- Teater Sløjfen, Holstebro
- Egebakkeskolen, Brabrand

DramatikVærkets organisation:

- DramatikVærket er etableret som en selvstændig afdeling på teatret Filuren. DramatikVærket er i det daglige tæt knyttet til den teaterpædagogiske afdeling ved Filuren, Århus. DramatikVærket er etableret som en enhed med eget budget, egen projektleder og selvstændig planlægning.
- DramatikVærket er organiseret med en daglig projektleder/dramaturg, der refererer til teaterlederen for Filuren. Der er desuden nedsat en styregruppe for DramatikVærket bestående af teater- og børnekulturelle faglig personer.
- Styregruppens opgave er at være medudviklende på projektet, være sparringsgruppe for projektlederen samt sikre og styrke netværket til både børne-/ungdomsteaterområdet og til det professionelle teater.

Evaluerings af DramatikVærket:

Der vil være en løbende evaluering for hele tiden at justere og optimere projektet samt drage nytte af de erfaringer, der gøres undervejs. En skriftlig rapportering og evaluering af projektet vil blive udarbejdet efter henholdsvis pilotprojektet, første og anden runde.

Bilag 3. Tekstudviklingsforløb

Beskrivelse af tekststudviklingsforløb

Line Knutzon

Stykket:

Line Knutzon skriver et stykke for målgruppen 14 til 18 år af 45 min. varighed.

Foreløbigt arbejder Line Knutzon med ideen om et stykke med ca. 7 eller 8 karakterer, men hvor hver karakter er spaltet ud i en tosidet personlighed, som på scenen fremføres af hver sin skuespiller således, at stykket har 14 til 16 medvirkende. Dette er stadig kun en første arbejds- side, og da det netop er Line Knutzons ønske at hente inspiration til sit kunstneriske arbejde hos det hold af unge skuespillere, hun skal arbejde med i tekststudviklingsforløbet, forligger der ikke på nuværende tidspunkt en nærmere beskrevet ide for stykket.

Line Knutzon har en finurlig billedrigdom og fornemmelse for rytme i sit sprog samt en evne til at tegne karakterer på en rammende og oftest morsom måde. Sproglige kvaliteter der vil fange og udfordre de unge.

Målet er et stykke, der nok er skrevet i samspil med en specifik gruppe af unge, men som i kraft af sin kunstnerisk værdi står som en almen gyldig tekst med appel til andre unge i dag. En tekst det for andre unge er interessant at sætte op eller se opført som forestilling. Line Knutzon har tidligere arbejdet på denne måde i udviklingen af stykket *Først bliver man jo født*, som hun skrev til et hold afgangselever fra skuespillerskolen ved Århus Teater.

Tekstudviklingsforløbet:

Line Knutzon kobles sammen med et hold af teatererfarende elever (14 -18 år) fra Filurens Teaterskole og en teaterpædagog. Inden for tidsrammen dec. 2009 til maj 2010 tilrettelægges et forløb med 7 mødegange mellem Line Knutzon, de unge og deres teaterpædagog. Udover disse 7 gange vil de unge og teaterpædagogen mødes og arbejde med det tekstmateriale, Line Knutzon producerer mellem mødegangene. De 7 gange med Line Knutzon tænkes struktureret således:

- 1. møde:** En samtale hvor Line Knutzon sporer sig ind på de unge. Hvem er de? Hvad rører sig i dem, som kan inspirere hende?
- 2. møde:** Line Knutzon har forud for denne mødegang skrevet, hvad hun kalder en urtekst til hver af skuespillerne. Disse urtekster kan være meget forskellige (f.eks. et lille dagbogsuddrag), men fælles for alle urteksterne vil være, at de skal danne grundlag for et individuelt karakterarbejde for hver af spillerne.
- 3. møde:** En 6 dages workshop hvor der genereres materiale ud fra karaktererne skabt over urteksterne. Line Knutzon skriver om formiddagen og mødes med spillerne og deres teaterpædagog og afprøver materialet om eftermiddagen.
- 4., 5. og 6. møde:** I løbet af disse gange vil stykket tage mere og mere form, finde sin fortællestruktur og dramaturgi. Arbejdsmetoden vil være, at Line Knutzon mellem gangene skriver tekst, der arbejdes med, når man mødes.
- 7. møde:** Der vises en *rehearsed reading* af stykket for et særligt indbudt publikum. Herefter justerer Line Knutzon stykket ud fra publikums respons, og i maj 2010 ligger stykket klar, så de egentlige iscenesættelsesforløb kan påbegyndes.

Ud over de 7 møder under selve udviklingen/skrivningen af stykket, vil Line Knutzon også i efteråret 2010 følge stykket under iscenesættelsesforløbet (sep. 2010 til jan. 2011) frem mod de endelige forestillinger. I dette forløb vil der være yderligere mulighed for at foretage justeringer af stykket. Herefter forventes stykket udgivet i bogform på Forlaget Drama.

Tidsplan:

- December 2009 til maj 2010: Stykket udvikles og skrives.
- September 2010: Inspirationsseminar for leder af de deltagende børne- og ungdomsteatergrupper.
- September 2010 til januar 2011: Iscenesættelsesperiode hvor såvel holdet af unge fra Filurens Teaterskole som de øvrige deltagende ungdomsteatergrupper fra det regionale netværk skaber deres egne forestillingsversioner af stykket.
- Januar 2011: Festival på Filuren hvor man mødes og viser forestillinger for hinanden.
- Februar 2011: Stykket videregives til udgivelse - formentlig på Forlaget Drama.

Lenemarie Olsen

Født 1977, udd. Dramatikeruddannelsen 2001. Kombinerer kulsort humor, elementer af noget grotesk, uheldssvangert eller ildevarslen med situationer fra dagliglivet i DK. Lader i flere stykker decideret overnaturlige hændelser indgå i historier fra hverdagen, bl.a. i debutstykket *Rastelle* DRradio 2000 og *Camping* Kaleidoskop 2005, hvor fortidens synder rent bogstaveligt dukker op til overfladen.

(citater: Gyldendals *Teaterleksikon* 2007)

Stykket:

Lenemarie Olsen skriver et stykke for målgruppen 9 til 13 år af 45 min. varighed.

Rammen for stykket er endnu ikke fastlagt, men Lenemarie Olsens ide er at skrive en spøgelseshistorie for 12 eller flere skuespillere. Spøgelsesuniverset rummer mulighed for både gys, spænding og morskab. Samtidig er det et univers, som på det tematiske plan kan danne ramme for eksistentielle problematikker.

Tekstudviklingsforløbet:

Til Lenemarie Olsens tekstudviklingsforløb tilknyttes et hold af teaterbørn i alderen 9 – 13 år samt en teaterpædagog. Tanken er, at dette tekstudviklingsforløb skal afvikles i samarbejde en eller evt. flere børneteatergrupper fra det regionale børne- og ungdomsteaternetværk. I perioderne mellem de tre workshops mødes børneholdet og teaterpædagogen og arbejder med materialet, så inspirationsudbyttet af de tre workshops kan blive så stort som muligt for Lenemarie Olsen.

En første workshop på 3 dage

Lenemarie Olsen medbringer en overordnet ide og universfornemmelse, en platform for en historie. En overordnet ide, som ikke afsløres med det samme, men som danner rammen for en indkredsning og afprøvning af idematerialet sammen med børnene.

Med afsæt i det univers og i ide-udkastets associationsramme laves en række improvisationsøvelser for at fornemme, hvor børnenes nysgerrighed og tyngdepunkt på materialet vækkes. Dette indkredsende opdagende arbejde tager form i såvel konkrete interviewlignende opgaver som i mere karakter og situationsgenerende øvelser på gulvet.

Ca. 3 ugers skriveperiode.

Anden workshop ligeledes af 3 dages varighed

Der foreligger nu konkrete sceneeksempler og en række klare retninger på historien og dennes univers.

På workshop afprøves dette materiale nu især med fokus på sproget, hvor meget kan sproget strækkes og bevidstgøres med børn i denne aldersgruppe? Hvordan ligger replikkerne i munden på dem? Karaktererne begynder at finde form.

Der arbejdes i øvrigt videre på hele iderammen, det materialegenerende improvisationsarbejde fortsætter - nu dog i mere konkretiseret form omkring historien og hovedkaraktererne. Der associeres videre sammen med og ved hjælp af børnenes reaktioner og input i samtaler og øvelser.

Ca. 6 ugers skriveperiode.

Tredje Workshop – varighed 2 til 3 dage.

Nu foreligger et første udkast til manus, der arbejdes konkret med dette på gulvet.

Herefter gennemskrives teksten og i maj 2010 ligger stykket klar, så de egentlige iscenesættelsesforløb kan påbegyndes. Under iscenesættelsesforløbet (sep. 2010 til jan. 2011) er det muligt for Lenemarie Olsen at følge opsætningen og evt. justerer i manuskriptet inden det forventes udgivet på Forlaget Drama.

Tidsplan:

- September 2009 til maj 2010: Stykket udvikles og skrives inden for denne periode. En mere præcis tidsplan for tekstudviklingsforløbet er endnu ikke fastlagt.
- September 2010: Inspirationsseminar for leder af de deltagende børne- og ungdomsteatergrupper.
- September 2010 til januar 2011: Iscenesættelsesperiode hvor såvel et hold af børn fra Filurens Teaterskole som de øvrige deltagende børneteatergrupper fra det regionale netværk skaber deres egne forestillingsversioner af stykket.
- Januar 2011: Festival på Filuren hvor man mødes og viser forestillinger for hinanden.
- Februar 2011: Stykket videregives til udgivelse – formentlig på Forlaget Drama.

DramatikVærket

– nyskrevet dramatik til børn og unge

Invitation til Teaterdag på Filuren I Århus
Søndag d. 22. marts 2009 Kl. 10 – 17

Nyskrevet dramatik til børn og unge!

Kunne I have lyst til at prøve kræfter med at sætte nyskrevet dramatik op i jeres egne rammer? Så mød op og se, hør og oplev, hvad det er, vi arbejder på at få op at stå.

Er I en børne- eller ungdomsteatergruppe eller arbejder du/I på anden vis med at lave teater med børn og unge, inviteres I hermed til en dag på Filuren, hvor vi vil præsentere og dele vores nye tiltag med jer.

På Filurens Teaterskole for Børn har vi iværksat et DramatikVærk, som arbejder på at få professionelle dramatikere og forfattere til at skabe dramatik, der skal spilles af børn og unge.

Ideen i DramatikVærket er ikke bare at få skrevet ny dramatik, stykkerne skal også blive til levende teater spillet af børn og unge rundt i Region Midtjylland – blive til forestillinger, man kan møde og vise for hinanden på en festival.

DramatikVærket er allerede i gang som pilotprojektet, hvor dramatikere og børnebogsforfatter Sally Altschuler i samspil med et hold elever fra Filurens Teaterskole for Børn har udviklet og skrevet et lille stykke – Det indbyder vi jer til at se.

Mød op søndag d. 22. marts 2009 og oplev Sally Altschulers stykke i to forskellige opsætninger, hør om dramatikerens proces med at skrive stykket og hør om tanker og ideer for videreudviklingen af DramatikVærket. Økonomisk mangler der endnu noget for at projektet over de næste år kan udfolde sig fuldstændigt. Men lad os mødes, lære hinanden at kende og starte et regionalt netværk af børne- og ungdomsteatergrupper og andre, der arbejder med teater med børn og unge i Region Midtjylland.

Dagen vil ikke kun byde på teaterforestillinger og snak. Der vil for de børn og unge, der har lyst til at deltage i dagen, være mulighed for at vælge det meste af snakken fra og deltage i en praktisk teaterworkshop med en underviser fra Filurens Teaterskole.

Invitationen gælder altså både børn (fra 9 år), unge og voksne.

Dagens Program

- Kl. 10.00 – 10.15 Velkomst.
- Kl. 10.15 – 10.45 Forestilling 1.
- Kl. 10.45 – 11.00 Pause.
- Kl. 11.00 – 11.30 Forestilling 2.
- Kl. 11.30 – 12.30 Samtale med dramatiker Sally Altschuler, spillere og instruktører på de to forestillinger om udvikling af stykket og iscenesættelse af teksten.
- Kl. 12.30 – 13.00 Frokost - DramatikVærket byder på en sandwich og sodavand.
- Kl. 13.00 – 16.15 - **for børn og unge (9 –18 år):**
- Workshop A: 9 – 13 år. Underviser: Tanja Phaff Lourcing
At arbejde med nultekst og hvordan en neutral tekst får en historie - hvad sker der mellem linierne i teksten.
 - Workshop B: 14 -18 år. Underviser: Tine Høst
At arbejde med skrevne replikker og dagligdags fysiske handlinger. Der arbejdes med en tekst af Helle Helle.
- Holdene får frugt, kage og saftevand med og arrangerer selv deres pauser.*
- Kl. 13.00 – 16.15 - **for ledere /undervisere /instruktører:**
- En præsentation af DramatikVærket.
Status over hvor projektet står nu (dramatikere, økonomi) og tankerne om at danne et børne-/ungdomsteatergruppenetværk.
 - Hvem er I/vi?
De deltagende grupper præsenterer sig.
 - Snak om hvad vi kan og vil med hinanden.
Gruppe/scener, DramatikVærket, netværket, tekstudviklingsmetoder/-måder og andre ideer.
- Der vil på et passende tidspunkt i løbet af dette program blive indlagt en kaffepause.*
- Kl. 16.15 – 17.00 Fælles afslutning med visning eller demonstration af noget fra de praktiske workshops med børn og unge.

Praktiske informationer

Dato: Søndag d. 22. marts 2009

Tid: kl. 10.00 – 17.00

Sted: Filuren, Musikhuset Aarhus, Thomas Jensens Allé, 8000 Århus C.

Pris: 120 kr. pr. scene/gruppe for 2 voksne og op til 4 børn/unge.

60 kr. pr. enkeldeltager eller voksen deltagere udover antallet inkluderet i gruppeprisen.

Tilmeldingsfrist: 23. februar 2009

Tilmelding: Send en mail til projektleder Malene Hedetoft mh@filuren.dk eller ring på 30264339.

Ved tilmelding oplyses:

Hvilken scene/gruppe I kommer fra.

Navn og alder på deltagere.

Navn, adresse, telefonnummer og mailadresse på en kontaktperson.

Har I spørgsmål til DramatikVærket eller arrangementet d. 22. marts 2009 er I velkommen til at kontakte projektleder Malene Hedetoft eller besøge Filurens hjemmeside www.filuren.dk.

DramatikVærket er støttet af:

- Region Midtjylland.
- Århus Kommune.
- Vilhelm Kiers Fond.
- DATS – Landsforeningen for Dramatiks Virksomhed.

Samarbejdspartnere:

- Børnekulturhuset, Århus.
- Kulturprinsen Børnekulturens udviklingscenter , Viborg.
- Region Midtjylland.
- DATS – Landsforeningen for Dramatiks Virksomhed.
- SPLYF – amatørteaterforening, Herning.

Bilag 5. Værklister og CV

Line Knutzon - Værksliste

Født 1965

1989 Det danske teater, reading

1990 Aveny teatret, Splinten i hjertet

1991 Det Kongelige Teater, De usynlige venner

1991 DR , Splinten i hjertet

1992 Bådteatret, Det er så det nye

1993 Århus Teatret, Først bliver man jo født

1994 Radio drama, Harriets himmelfærd

1995 Radio Drama, Måvens og Peder på Kanontur

1998 Dr. Dante, Snart kommer tiden

1999 Dr. Dante, Torben toben

Radio Drama, Måvnes og Peder i mediernes søgelys

2000 Mungo park, Den luft andre indånder

2001 Fine and mellow, Livsforsikringen (novellefilm)inst.jacob thuesen

2002 Radiodrama, Måvens og Peder møder Måvnes og Peder.
Måvens og Peder mister mælet

2003 Tju Bang film, Snart kommer tiden (novellefilm)

2005 Mungo Park , Guitaristerne

Radio Drama, Måvnes og Peder får samtale køkken

2006 Det Kongelige Teater, Alle mennesker er Dødelige
Måvens og Peder på Herrens mark

2008 Det Kongelige Teater, Håndværkerne
Østre gasværk, Guitaristernes jul

*Udover ovenstående har jeg været konsulent og dialog forfatter til alt muligt
Og underviser løbende.*

Lenemarie Olsen - Værksliste

Født 1977

Uddannet fra dramatikeruddannelsen 2001

Opførte manuskripter:

IS

Århus Teater, instrueret af Christoffer Berdal

RASTELLE

Danmarks Radio, Radio drama, instrueret af Madeleine Røn Juul,
Finsk Radio (YLE)

VASK

Teatret ved Sorte Hest (Afgangsforestilling for Cantabile 2 elever)

FEMME FINALE

Teater Grob, instrueret af Henriette Holm

SØVNGÆNGER

Får 302, instrueret af Emmet Feigenberg

ATLAS

Statens teaterskole, afgangsforestilling for instruktør Per Smedegaard.

SPØGELSET OG SUPERHELTEN

Randers Egnsteater, instrueret af Kristine Olesen

JAGTEN PÅ NYRESTENEN

Grønnegårdsteateret, instrueret af Frede Guldbrandsen

CAMPING

Kaleidoskop, instrueret af Emmet Feigenberg

RABIES

Rachel Brown Theatre, Winnipeg, Canada.

(Gæstespiller i canadisk produktion på Krudttønden København i maj 2009)

Arbejder pt. på bestilling fra Det Kongelige Teater samt på MINK et samarbejde med Cafeteatret.

ALLEN PRISEN 2003

REUMERT TALENTPRISEN 2005

Øvrigt: Har undervist på blandt andet Dramatikeruddannelsen, Dramaturgi ved Aarhus Universitet, Dansk Forfatter forbund, forskellige højskoler og skrivekurser samt på University of Winnipeg og Manitoba Association of Playwrights.

C.V. Malene Hedetoft

Personlige data:

Navn: Malene Høffding Hedetoft
Født: 09.04.1969.

Uddannelse:

- 2008: Cand. Mag. i Dramaturgi ved Århus Universitet.
Skrevet speciale med titlen: Sproglighed i dramatik – analyse af tre stykker ny dansk dramatik med fokus på sprog som æstetisk element i dramatik..
- 1996: Uddannet skuespiller fra Michael Chekov Studios treårige elevskole, Århus.
Under uddannelsen medvirkende i følgende forestillinger: "Veronicas Svededug" en maskeperformance instrueret af Per Brahe, "Blodets Sang" instrueret af David Zinder, "Høstakken" instrueret af Per Brahe, "En skærsommernats drøm" instrueret af Per Brahe og "Street of Crocodiles" instrueret af Marzena Paludan.
- 1992: Dramaleder fra Herning Højskole.
Et 9 måneders højskoleforløb med det formål at udruste den enkelte elev til at gå ind i et folkeligt kulturarbejde med teater og dramatik som redskab.

Erhvervserfaring:

- 2008 - : Ansat ved Teatret Filuren/FilurensTeaterskole for Børn.
Projektleder for DramatikVærket.
- 1996-2008: Skuespiller i børneforestillingerne "Den store tryllekunstner og hans Kanin" og "Den Store Tryllekunstner og hans Håbløse Kanin".
- 2003-2006: Underviser og dramaturgisk vejleder i manuskriptskrivning ved Teater Katalpults Dramatisk Fertilitetsklínik.
- 2000-2003: Projektansat ved Opgang 2s Livsteater og med i produktionen og instruktionen af forestillingerne "Noget for noget", "En nats eventyr", "Time Out", "Vi ses på mandag", "Hvor regnbuen ender" og "Play".
- 2001: Underviser i teaterforløb for unge under den fri ungdomsuddannelse.
- 1997: Projektleder, underviser og medinstruktør på kulturprojekt "Den Mombæk Møller" i Kibæk.
Et egnsspil med ca. 100 medvirkende på scenen.
- 1996-2005: Optrædende i "Beauty Box" – et a cappella showband.
7 kvinder der blander sang og teater i et crazy show.
- 1997: Skuespiller i teaterforestillingen "Hunden skal skydes", instrueret af Brian Lyrsholt, produceret af Teatergruppen Madam Bach.
- 1996-1997: Fast timelærer i skuespillertræning ved Michael Chekov Studio, Århus.

Bilag 6. Pilotprojektets økonomi

Foreløbig regnskabsstatus for DramatikVærkets Pilotprojekt.

Denne første fase af DramatikVærket afsluttes først ved udgangen af juni 2009. Et endeligt regnskab vil foreligge, når Filuren aflægger sæsonregnskab for 2008/2009. Regnskabet for DramatikVærkets Pilotprojekt vil fremgå særskilt af Filurens sæsonregnskab.

UDGIFTER:

Dramatikerhonorar.	50.000 kr.
Løn Projektledelse (18.5 time pr. uge i perioden okt. 2008 til juni 2009).	133.650 kr.
Løn til undervisere på teaterskolehold samt administration af teaterhold.	73.450 kr.
Produktion og afvikling pilotprojektets 2 forestillingsproduktioner.	
20.861 kr.	
Øgede administrationsudgifter for Filuren.	15.800 kr.
Mødeaktivitet, transportudgifter, netværksopstart	
og udgifter til afholdelse af DramatikVærksdag/netværksdag d. 22. marts.	15.951 kr.

Udgifter i alt
309.712 kr.

INDTÆGTER:

Deltagerbetaling til DramatikVærksdag d. 22. marts 2009.	1.260 kr.
Medfinansiering Filuren/Filurens teaterskole for Børn.	99.250 kr.
Region Midtjylland.	150.000 kr.
Vilhelm Kiers Fond.	35.000 kr.
Århus Kommune – Kulturudviklingspuljen.	50.000 kr.
DATS.	7.500 kr.

Indtægter i alt **343.010 kr.**

Udgifter – Indtægter, 343.010 – 309.712 33.298 kr.

Der må forventes frem til 30 juni 2009 at komme yderligere mindre udgifter til mødeaktivitet/transport samt udgifter til bidrag til afviklingen af netværkstræffet d. 14 juni i Viborg.

Det kan på nuværende tidspunkt fastslås, at Pilotprojektets samlede budget på 322.900 kr. ikke vil blive overskredet samt, at pilotprojektets finansielle overskud i forhold til budgettet på ca. 20.000 kr. vil kunne blive overført til DramatikVærkets Første Runde.

Bilag 7. Økonomi vedr. Dramatikværkets første og anden runde**Budget DramatikVærkets *Første Runde*. Sep.2009 - feb. 2011**

Dramatikerhonorar Line Knutzon.	100.000
Transport Line Knutzon.	9.000
Overnatning/forplejning til Line Knutzon.	13.000
Dramatikerhonorar Lenemarie Olsen.	80.000
Transport Lenemarie Olsen.	5.000
Overnatning/forplejning til Lenemarie Olsen.	7.000
1 oversættelseshonorar.	34.000
Opførelsesrettigheder af det oversatte stykke. (10 forestillinger á 750 kr.)	7.500
Løn til projektledelse og dramaturgisk bistand.	400.000
Løn til undervisere/instruktør på tekstudviklingsforum og iscenesættelsesforløb samt Teaterskolens administration af disse forløb (egenfinansiering Filurens Teaterskole for Børn).	75.000
Diverse udgifter (styregruppen, transport og mødeaktivitet).	12.500
Festival på Filuren jan. 2011 (lokaler, teknik og forplejning. Der anslås at være 6 deltagende grupper = ca. 100 deltagere. Festivalen afvikles over en weekend).	35.000
Inspirationseminar 2010 for de deltagende børne- og ungdomsteatergrupper undervisere/instruktører (et dagsarrangement. 12 personer anslås at deltage).	15.000
Øgede administrationsudgifter for Filuren (kontordrift, porto, telefon, ekstra afdeling på hjemmesiden, regnskabsførelse m.m.) - egenfinansiering Filuren.	15.000
Omkostninger til udbygning af og aktiviteter for børne-/ungdomsteatergruppenetværket.	16.000
Udgifter i alt	824.000

Finansieringsplan for DramatikVærkets *Første Runde*

Egenfinansiering fra Filuren og Filurens Teaterskole for børn.	90.000
Deltagerbetaling fra de deltagende børne-/ungdomsteatergrupper.	7.000

Region Midtjyllands Kulturudviklingsmidler. Værket indgår i Region Midtjyllands kulturpolitik som en af regionens strategiske indsatser. Projektet opererer med en udviklingsplan der løber frem til 2012. Region Midtjylland har støttet DramatikVærkets pilotprojekt med 150.000 kr.	Dramatik-	375.000
Århus Kommunes Kulturudviklingspulje. 1 maj. Der forventes svar 1. juli 2009	Ansøgt pr.	100.000
Kunstrådet Litteraturudvalg - De generelle midler. ansøgt pr. 1. April. Der forventes svar 30 juni 2009.	Der er	215.000
Bidrag der ansøges ved B.G Fonden.		37.000
I alt		824.000

Budget DramatikVærkets *Anden Runde*. Sep. 2010 - feb. 2012

4 x Dramatikerhonorar (4 stykker af max 45 min: 4 x 82.500 kr.).	330.000
Øvrige udgifter til dramatikerne tekstudvikling (transport, forplejning, evt overnatninger).	40.000
1 x oversættelseshonorar	35.000
Opførelsesrettigheder af det oversatte stykke (15 forestillinger á 800 kr.).	12.000
Løn til projektledelse og dramaturgisk bistand. 1/4 stilling i perioden sep. 2010 – feb. 2011. 1 fuldtidsstilling i perioden marts 2011 – feb. 2012.	415.000
Løn til undervisere/instruktør på tekstudviklingsforum og iscenesættelsesforløb samt Teaterskolens administration af disse forløb (egenfinansiering Filurens Teaterskole for Børn).	75.000
Diverse udgifter (styregruppen, transport og mødeaktivitet).	15.000
Landsfestival i Århus, jan. 2012. (lokaler, teknik og forplejning. Der anslås at være 12 deltagende grupper = ca. 200 deltagere. Festivalen afvikles over en weekend).	73.000
Omkostninger til udbygning af og aktiviteter for børne-/ungdomsteatergruppenetværk.	20.000
Øgede administrationsudgifter for Filuren (kontordrift, porto, telefon, ekstra afdeling på hjemmesiden, regnskabsførelse m.m.) - egenfinansiering Filuren.	20.000
Inspirationsseminar 2011 for de deltagende børne- og ungdomsteatergrupper undervisere/instruktører (et dagsarrangement. 36 personer anslås at deltage).	50.000
Udgifter i alt	1.085.000

Finansieringsplan for DramatikVærkets *Anden Runde*

Egenfinansiering fra Filuren og Filurens Teaterskole for børn.	90.000
Deltagerbetaling fra de deltagende børne-/ungdomsteatergrupper.	18.000
Region Midtjylland - Kulturudviklingsmidler.	400.000
B.G Fonden.	300.000
Else og Erik Jørgensens Familiefond.	50.000
Århus Kommune Kulturaftale/Puljen for Kultur til hele landet.	200.000
Nordea Danmark Fonden.	27.000
I alt	1.085.000